

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoCsp/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120203932
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4120203932.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej- Polákovej, v spore žalobkyne: Y. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., A. XXX/X, zast. JUDr. Mária Kováčovou, advokátkou, so sídlom Nitrianske Hrnčiarovce, Pod Sokolom 12, IČO: 42 212 057, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti právneho úkonu a iné, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 25. apríla 2022 č. k. 7Csp/27/2020-415 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa zastavenia konania o určenie neplatnosti zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 8500033943 zo dňa 24. 10. 2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným na sumu úveru vo výške 1 200,- eur potvrdzuje.

V napadnutom zastavujúcom výroku týkajúcom sa zaplata sumy 130,- eur titulom bezdôvodného obohatenia a sumy 283,80 eura ako finančného zadostučinenia sa uznesenie súdu prvej inštancie mení tak, že žaloba sa ohľadom týchto nárokov zamietla.

Žalovanému sa priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie zastavil (I.) a rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania (pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom) voči žalobkyni v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 19 ods. 1 a 2, § 35, § 37 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy, § 161 ods. 1 a 2, § 230, § 256 ods. 1 CSP a uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 23. 03. 2020 sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 8500033943 uzavretej so žalovaným na sumu úveru vo výške 1 200,- eur. Ďalej sa domáhala zaplata sumy 729,- eur titulom bezdôvodného obohatenia a sumy vo výške 182,25 eur ako finančného zadostučinenia. Súčasne sa domáhala priznania náhrady trov konania. Zmenenou žalobou sa domáhala zaplatiť žalobkyni sumu

1 135,23 eura titulom bezdôvodného obohatenia a zaplata sumy 283,80 eura titulom finančného zadostučinenia. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe žiadal žalobu zamietnuť s poukazom na skutočnosť, že o nároku veriteľa (žalovaného) zo zmluvy o revolvingovom úvere číslo 8500033943 bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom zo dňa 31. 05. 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03. 10. 2017 v rozhodcovskom konaní sp. zn. 175/09/16 vedenom pred Slovenským arbitrážnym súdom, pričom tento rozhodcovský rozsudok nebol napadnutý žalobou o jeho zrušenie podľa zákona č. 335/2014 Z. z. v

zákonom určenej lehote. Žalovaný poukázal aj na duplicitné uplatňovanie nárokov žalobkyne a ďalej tvrdil, že žalobkyňa na určení neplatnosti právneho úkonu nemá naliehavý právny záujem. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 14. októbra 2021 č. k. 7Csp/27/2020-360, ktorým výrokom I. rozhodol, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 8500033943 vo výške 1 200,- eur - písomné oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8500033943 zo dňa 24. 10. 2013, na základe žiadosti žalobkyne zo dňa 23. 10. 2013, medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a spotrebiteľom a žalovaným ako veriteľom a dodávateľom je absolútne neplatná, žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 130,- eur titulom bezdôvodného obohatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (II. výrok), vo zvyšnej časti súd nárok žalobkyne na zaplatenie bezdôvodného obohatenia zamietol (III. výrok), žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 283,80 eura titulom finančného zadosťučinenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (IV. výrok). Proti predmetnému rozsudku podal žalovaný odvolanie, o ktorom odvolací súd rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., IV. a V. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že o nárokoch vyplývajúcich zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500033943 zo dňa 24. 10. 2013 bolo právoplatne rozhodnuté rozhodcovským rozsudkom zo dňa 13. 05. 2016, vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 175/09/16 vedenom pred Slovenským arbitrážnym súdom, a tento rozhodcovský rozsudok nebol ani napadnutý žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku a ani inak zrušený. Mal za to, že táto skutočnosť má význam, čo sa týka prípustnosti žaloby a dôvodnosť žaloby. Keďže povinnosťou súdu prvej inštancie je kedykoľvek počas konania prihliadať na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť, súd prvej inštancie sa mal touto námietkou žalovaného zaoberať a v napadnutom rozsudku ju odôvodniť. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci *res iudicata* je neodstrániteľnou vadou konania, na ktorú je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti a vedie k zastaveniu konania. Keďže ide o zisťovanie podmienky konania, súd prvej inštancie má povinnosť z úradnej moci zisťovať, či v tomto sporom konaní existuje prekážka veci rozhodnutej, preto je potrebné zistiť stav rozhodcovskej veci a vyvodiť z nich právne dôsledky. Ak vydal rozhodcovský orgán rozhodnutie, ktoré zakladá prekážku veci rozhodnutej, musí ísť o rozhodcovský orgán s právomocou, ktorá ho na rozhodnutie splnomocňuje. Inak môže ísť len o rozhodcovský rozsudok, ktorý existuje kauzálnne, ale nemá normatívne (zaväzujúce) účinky. Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicata*) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený. Konanie sa týka tých istých osôb v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak (uznesenie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 13. 10. 2009, sp. zn. 5 Cdo 120/2009). Nakoľko žalovaný v spore vzniesol námietku *rei iudicatae*, súd prvej inštancie si musel v rámci predbežnej otázky vyriešiť, aké účinky na predmet tohto sporu má právoplatný rozhodcovský rozsudok, ktorý zaväzuje žalobkyňu na plnenie. Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne mal súd prvej inštancie za to, že rozhodcovský rozsudok tvorí prekážku *rei iudicatae* pre prebiehajúce konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia. Právoplatný rozhodcovský rozsudok má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Teda, výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany. Ak bola žalobkyňa právoplatným rozhodcovským rozsudkom zviazaná zaplatiť žalovanému úroky a poplatky z úveru, nemôže tvrdiť, že žalovaný ako veriteľ na ne nemá právo a že sa prijatím takéhoto plnenia bezdôvodne obohatil. Rozhodcovský rozsudok by nemal tieto účinky len v prípade, ak by rozhodcovský súd, ktorý ho vydal, odvodil svoju právomoc vo veci rozhodnúť z absolútne neplatnej rozhodcovskej zmluvy (doložky). V takom prípade by išlo o nulité rozhodnutie, ktoré by nemohlo nadobudnúť ani právoplatnosť, ani vykonateľnosť. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd prihliadnuť aj bez návrhu (*ex officio*). Súd prvej inštancie preskúmal rozhodcovskú zmluvu a dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva nemá znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 OZ, nevyvoláva značnú nerovnováhu medzi stranami a nie je spôsobilá viesť k značnej procesnej nevýhode jednej z procesných strán. Rozhodcovská zmluva bola uzavretá na samostatnej listine, bola jasne a zrozumiteľne naformulovaná a žalobkyňa tým, že ju podpísala vyslovila súhlas s jej uzavretím, teda vyslovila súhlas aj s príslušnosťou rozhodcovského súdu na prejednávanie a rozhodovanie sporov v súvislosti so zmluvou o úvere. Jej uzavretie nebolo predpokladom alebo podmienkou uzavretia samotnej

zmluvy o úvere. Žalobkyni nebola odňatá možnosť domáhať sa ochrany svojich práv na všeobecnom súde. Podľa čl. 7 rozhodcovskej zmluvy žalobkyňa mohla od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť do 14 dní aj bez uvedenia dôvodu. Nič teda nebránilo žalobkyni pre prípad, pokiaľ by sa po uzavretí danej rozhodcovskej zmluvy rozhodla od nej odstúpiť, takýmto právnym úkonom takto učiniť. Žalobkyňa mala tiež možnosť brániť sa podľa § 40 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní podaním žaloby o zrušenie rozhodcovského konania, ktorú možnosť v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote nevyužila. V dôsledku toho sa rozhodcovský rozsudok stal právoplatným a vykonateľným exekučným titulom, a teda pre strany musí byť aj záväzný. Súd prvej inštancie v tomto konaní už nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť takéhoto rozsudku, pretože právoplatný rozhodcovský rozsudok má účinky právoplatného rozsudku všeobecného súdu. O bezdôvodnom obohatení by bolo možné pri existencii právoplatného rozsudku na plnenie uvažovať iba vtedy, ak by žalobkyňa plnila nad rozsah povinností uložených rozsudkom. Žalobkyňa namietala, že predmetná rozhodcovská zmluva bola vopred pripravená dodávateľom, nemala reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah, nebola individuálne dojednaná a vyžadovala od nej, aby spory s dodávateľom riešila výlučne v rámci prejednávania a rozhodnutia veci v rozhodcovskom konaní, nemohla ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, jej vyhlásenie o informovaní zo strany veriteľa o dôsledkoch prijatia alebo neprijatia rozhodcovskej zmluvy bolo súčasťou predpripravenej zmluvy, preto vychádzajúc z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka uvedená rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v jej neprospech ako spotrebiteľa, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka a je podľa § 52a a § 53a Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom. S týmto názorom sa súd prvej inštancie nestotožnil. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá-ktorá voľba konkrétne znamená (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/217/2012). Rozhodcovská zmluva je dohoda účastníkov právneho vzťahu, že spory vyplývajúce z tohto vzťahu sa budú prejednávať a rozhodovať v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva zakladá právomoc rozhodcovského súdu, ktorým môže byť rozhodca, prípadne viacerí rozhodcovia alebo stály rozhodcovský súd. Nevyhnutnou podmienkou rozhodcovského konania je existencia platnej rozhodcovskej zmluvy. Formálna platnosť rozhodcovskej zmluvy je úzko spojená s otázkou, či zmluvné strany skutočne vyslovili súhlas s rozhodcovským konaním. Účelom formálnych požiadaviek je zabezpečiť, aby zmluvné strany reálne s arbitrážou súhlasili. Žalobkyňa tvrdila, že rozhodcovská zmluva bola formulárová a nebola individuálne dojednaná, zmluva je neprijateľnou podmienkou a neplatnou v zmysle Občianskeho zákonníka. Nie je však možné prehladnúť, že v rozhodcovskej zmluve je v bode 1 je vyjadrený výslovný súhlas žalobkyne s uzatvorením tejto rozhodcovskej zmluvy, v bode 2 je vyhlásenie veriteľa (dodávateľa), že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný. V bode 3 rozhodcovskej zmluvy je okrem iného uvedené, že dlžník (žalobkyňa) bola o dôsledkoch jej uzatvorenia poučená tak, že dôsledkom uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy je možnosť riešenia sporov vyplývajúcich alebo súvisiacich s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere (s číslom zmluvy totožným, ako je číslo rozhodcovskej zmluvy), ktorú veriteľ a dlžník uzatvoria s porušením, ukončením či neplatnosťou zmluvy o revolvingovom úvere v rozhodcovskom konaní. Spory môžu byť riešené aj v súdnom konaní, výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na žalobcovi. Súčasťou rozhodcovskej zmluvy boli štyri rozhodcovské súdy (zmluva bola uzatváraná podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní), pričom výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej samotný návrh. Konkrétneho rozhodcu pre predmetný spor, ktorý vec prejedná a rozhodne, vyberie zo zoznamu rozhodcov predsedu rozhodcovského súdu (bod 5, 6 rozhodcovskej zmluvy). Podľa bodu 7 rozhodcovskej zmluvy je dlžník (žalobkyňa) oprávnená písomne od tejto zmluvy odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu do štrnástich kalendárnych dní od uzavretia tejto zmluvy. Z takéhoto znenia rozhodcovskej zmluvy (uzavretej v roku 2013 za účinnosti zák. č. 244/2002 Z. z.) súd prvej inštancie skonštatoval, že rozhodcovská zmluva pripúšťa, aby sa spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom riešili buď v súdnom konaní, alebo rozhodcovskom konaní, pričom návrh v prípade rozhodcovského konania môže byť podaný na niektorom zo štyroch rozhodcovských súdoch označených názvom a sídlom. Z obsahu zmluvy tiež vyplýva výslovne, že žalobkyňa svojím podpisom verifikovala vyhlásenie veriteľa v bode 2 rozhodcovskej zmluvy (že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto

skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný). Nie je preto možné prijať záver, že znenie rozhodcovskej zmluvy nebolo so žalobkyňou individuálne dodávateľom dojednané a nemohla ovplyvniť jeho obsah, nakoľko mala možnosť výberu prijať, resp. neprijať návrh rozhodcovskej zmluvy, ktorú možnosť nevyužila (3Cdo/80/2017). Navyiac, ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka bol ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere a rozhodcovskej zmluvy v znení „za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní“, čo preukázateľne nie je prípad danej veci. Neboli tak splnené zákonné predpoklady pre posúdenie rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu ako neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva uzavretá medzi stranami sporu dňa 24. 10. 2013 nie je neplatným právnym úkonom, preto bola daná právomoc rozhodcovského súdu danú vec prejednať a rozhodnúť v konaní sp. zn. 175/09/16 a jeho právoplatný a vykonateľný rozsudok má účinky právoplatného rozsudku všeobecného súdu, ktorý nie je možné v tomto súdnom konaní reparaovať. S poukazom na vyššie uvedené, súd prvej inštancie postupoval v zmysle § 161 ods. 2 CSP a konanie zastavil. Súd prvej inštancie za účelom rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania zisťoval zavinenie niektorej zo strán na zastavení konania. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania skúma zavinenie iba z procesného hľadiska a neposudzoval právo žalobcu, teda žalobu podľa hmotného práva. Súd prvej inštancie mal za to, že podaním nedôvodnej žaloby, ktorá mala za následok zastavenie konania pre procesnú podmienku - prekážka rei iudicate, zaviniť zastavenie konania žalobkyňa, preto súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania (pred súdom prvej inštancie, ako aj pred odvolacím súdom) žalovanému v rozsahu 100%. Strany sporu nenavrhlí a ani súd prvej inštancie nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mal postupovať podľa § 257 CSP a náhradu trov konania žalovanému nepriznať.

2. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolanie v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), a), f), h), b) CSP a uviedla, že vo svojej žalobe sa domáhala absolútnej neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a nadväzne na to aj zmluvy rozhodcovskej, ktorá však s určitosťou nenastala po, ale pred právoplatnosťou rozhodcovského rozsudku, a to aj s prihliadnutím na to, že právny úkon postihnutý vadou spôsobujúcou jeho absolútnu neplatnosť, je neplatný od samého počiatku. Dôsledky neplatnosti zmluvy o úvere sa vzťahujú aj na rozhodcovskú doložku, v zmysle ktorej má rozhodovať spory medzi žalovaným a žalobkyňou rozhodcovský súd namiesto všeobecného, funkčne a miestne príslušného všeobecného súdu, preto je neplatná rozhodcovská zmluva, s ktorou žalobkyňa prejavila súhlas skôr, ako jej boli známe podmienky úveru v zmysle nového návrhu žalovaného na jej ofertú. Rozhodcovská zmluva zo dňa 24. 10. 2013 č. 8500033943 bola formulárová zmluva, písaná malými písmenami na predtlačenom formulári. Nebol jej žiadnym spôsobom vysvetlený rozdiel medzi súdnym, či rozhodcovským konaním, bolo jej len umožnené podpísať zmluvy ako celok. Rozhodcovskú zmluvu podpisovala v rovnaký čas, ako žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, teda dňa 23. 10. 2013. Nebol jej nechaný priestor na jej rozhodnutie a voľbu. Zastala názor, že individuálne dojednanie neznamená od zmluvy oddelenú listinu, ale možnosť spotrebiteľa reálne ovplyvniť obsah zmluvného dojednania - v tomto prípade „podpísala formulár“ pripravený dodávateľom, ktorý štandardne používal dodávateľ vo vzťahu s veľkým množstvom spotrebiteľov. Preto sa v tomto prípade nemôže hovoriť o individuálnom dojednaní. Uviedla, že nebola s odbornou starostlivosťou poučená o rozdiel medzi súdnym a rozhodcovským konaním a nebol nechaný priestor na to, aby sa slobodne rozhodla. Takáto neplatná rozhodcovská zmluva zakladá nulnosť rozhodnutia rozhodcovského súdu a nulné rozhodnutie nemôže vytvoriť rejudikátnu prekážku. Žiadosť o poskytnutie úveru, ako aj rozhodcovská zmluva sú od seba vzájomne závislé. Vznik každej z týchto zmlúv je podmienený vznikom ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami. Poukázala na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/1303/2015. Dodala, že rozhodcovská doložka je neprijateľná a neplatná zmluvná podmienka, ktorá v neprospech spotrebiteľa spôsobuje značnú nerovnováhu v ich právach a povinnostiach a súdu je z jeho rozhodovacej praxe známe, že aj iní klienti žalovaného tvrdia, že možnosť nepristúpiť k rozhodcovskej doložke bola len hypotetická, všetky listiny sa „podpisovali“ žiadateľom o úver v rovnaký deň, a keďže na poskytnutie úveru nie je právny nárok, dôsledkom nepristúpenia k rozhodcovskej doložke by bolo zamietnutie žiadosti o úver. Tvrdenie, že uzavretie rozhodcovskej zmluvy a zmluvy o poskytnutí služby nie je podmienkou poskytnutia úveru, je čisto hypotetické a z rozhodovacej praxe všeobecných súdov nie je známy prípad, kedy by žalovaný poskytol úver bez toho, aby žiadateľ o úver pristúpil na všetky podmienky žalovaného. Ide teda o typický výkon práva „In fraudem legis“, ako je pomenovaný v

rozhodnutí NS SR sp. zn. 4 Obo 161/2007. Poukázala na uznesenie NS SR sp. zn. 1XEObd/12/2018, v ktorom sa uvádza, že pre „individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky“ nepostačuje to, že doložka je samostatnou prílohou, resp. samostatným, od zmluvy oddeleným formulárom, ktorý pripravil dodávateľ, ale vyžaduje sa aj poučenie dodávateľa o odlišnostiach, resp. rozdieloch medzi súdnym a rozhodcovským konaním a o dôsledkoch rozhodnutia spotrebiteľa. Rovnako sa pre „individuálnosť“ dojednania vyžaduje aj možnosť spotrebiteľa ovplyvniť obsah rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky, teda možnosť meniť jej obsah v rámci jednaní o uzavretí zmluvy. Prítom, ide o zmluvy uzavreté pri jednej príležitosti, v rovnakom čase a osoba, ktorá za dodávateľa uzatvárala zmluvu, predložila žalobkyni všetky písomnosti s tým, že súhlas so všetkými dodávateľom navrhnutými podmienkami, bez možnosti ich ovplyvniť - iba prijať alebo neprijať ako celok - je podmienkou poskytnutia úveru. Preto nemožno hovoriť ani o prijateľnosti, ani individuálnom dojednaní, ani o súlade s dobrými mravmi a ani o konaní dodávateľa, ktorým rešpektuje, ako v procese poskytnutia úveru „silnejšia“ a informovanejšia strana, práva spotrebiteľa. Poukázala tiež na argumentáciu obsiahnutou v uznesení Ústavného súdu č. IV. ÚS 371/2018-43 zo dňa 20. 06. 2018 v bode 16.1, s ktorou vyslovila súhlas a na viaceré rozhodnutia NS SR 3 Cdo 27/2011 zo dňa 29. 01. 2015, 3Cdo/1303/2015 zo dňa 24. 04. 2017, 4Oboer/13/2021, obdobne v rozhodnutiach 1Oboer/194/2013, 1Oboer/179/2014, 10boer/187/2014, 1Oboer/217/2014 a 1Oboer/231/2014, 4Oboer/2/2021. Dodala, že odôvodnenie uznesenia neobsahuje ani dôvod odchýlenia sa súdu od ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (viď vyššie), hoci takáto povinnosť súdu vyplýva z ustanovenia § 220 ods. 3 CSP k ustanoveniu § 234 ods. 2 CSP. Mala za to, že rozhodcovská zmluva uzavretá medzi stranami sporu dňa 24. 10. 2013 je neplatným právnym úkonom, preto ani existencia rozhodcovského rozsudku za daných podmienok nemôže zakladať prekážku rozhodnutej veci rei iudicata. Predmetná rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, keďže spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto rozhodcovský rozsudok predstavuje nulitný právny akt. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že podané odvolanie je nedôvodné v celom rozsahu a žalobkyňa ním sleduje obchádzanie zákona. S účinnosťou od 01. 01. 2015 došlo k zmene v právnej úprave spotrebiteľského rozhodcovského konania. Zmeny, ktorá novozavedená úprava určuje a rovnako aj zmeny v právnej úprave exekučného konania, nie je možné obchádzať odkazom na súdne rozhodnutia vydané za iného právneho stavu. V prvom rade zdôraznil, že pre preskúvanie rozhodcovského rozsudku je určená 3-mesačná prekluzívna lehota na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Už z hľadiska dĺžky uvedenej lehoty, rozsahu oprávnení súdu konajúceho o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vyplýva, že predstavuje široko koncipovaný spôsob ochrany práv spotrebiteľa. Ide o lehotu prekluzívnu, čo znamená, že jej uplynutím zaniká právo na zrušenie rozhodcovského rozsudku a rozsudok až vtedy nadobudne právoplatnosť. Prekluzívny charakter uvedenej lehoty nemá iný obsah, osobitne určený pre spotrebiteľské právne vzťahy. Ak by mal mať, muselo by to byť určené v zákone. Keďže to v zákone určené nie je, je potrebné uvedené rešpektovať, rovnako aj to, že rozhodcovský rozsudok je právoplatný pre strany rozhodcovského konania. Poukázal na ustanovenia § 46 ods. 1 až 3 zák. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Na základe uvedeného tvrdil, že zákonom č. 335/2014 Z. z. sa práve posilnil princíp a možnosti preskúmania a zrušenia rozhodcovského rozsudku na úkor toho, aby jeho účinky neboli negované určovacími žalobami. Poukázal na obsah upovedomenia o začatí exekúcie, v ktorom žalobkyňa bola poučovaná aj súdnym exekútorom o práve na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ďalej poukázal na rozsah oprávnení exekučného súdu pri rozhodovaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, ktorý predstavuje ďalšiu inštanciu oprávnenú preskúmať rozhodcovský rozsudok, vrátane rozhodcovskej zmluvy a základnej zmluvy, ktoré tvoria povinnú prílohu a súčasť návrhu na vykonanie exekúcie. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenia § 48 ods. 4 písm. d) a § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku. Z vyššie uvedených dôvodov, rovnako z dôvodov uvedených vo vyjadrení k žalobe trval na svojom tvrdení o tom, že nevyužitie žaloby o preskúmanie a zrušenie rozhodcovského rozsudku v prekluzívnej lehote nie je možné sporovou stranou obchádzať podaním žaloby o určenie s obsahom, ktorý mohol byť uplatnený v prekluzívnej lehote podaním spomenutej žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Na základe uvedeného a tiež na základe vyjadrení v konaní pred súdom prvej inštancie navrhol, aby odvolací súd zamietol podané odvolanie a súčasne, aby žalovanému priznal právo na náhradu trov konania.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou - žalobkyňou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. a) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP) na nariadenom odvolacom pojednávaní a po zopakovaní dokazovania a doplnení dokazovania dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa zastavenia konania o určenie neplatnosti zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 8500033943 zo dňa 24. 10. 2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným na sumu úveru vo výške 1 200,- eur je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť a napadnuté výroky týkajúce sa zastavenia konania ohľadom zaplata sumy 130,- eur titulom bezdôvodného obohatenia a sumy 283,80 eura ako finančného zadostučinenia podľa § 388 CSP zmeniť a žalobu ohľadom týchto nárokov zamietnuť.

5. Podanou žalobou po pripustení jej zmeny sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 8500033943 uzavretej so žalovaným na sumu úveru vo výške 1 200,- eur, zaplata sumy 1 135,23 eura titulom bezdôvodného obohatenia a sumy vo výške 283,80 eura ako finančného zadostučinenia. Súčasne sa domáhala priznania náhrady trov konania. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 14. 10. 2021 č. k. 7Csp/27/2020-360 tak, že určil, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 8500033943 vo výške 1 200,- eur - písomné oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8500033943 zo dňa 24. 10. 2013, na základe žiadosti žalobkyne zo dňa 23. 10. 2013, medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a spotrebiteľom a žalovaným ako veriteľom a dodávateľom je absolútne neplatná (I.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 130,- eur titulom bezdôvodného obohatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (II.). Vo zvyšnej časti súd nárok žalobkyne na zaplata bezdôvodného obohatenia zamietol (III.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 283,80 eura titulom finančného zadostučinenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (IV.). Rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (V.). V dôsledku odvolania podaného žalovaným bol tento rozsudok predmetom prieskumu odvolacím súdom, ktorý o ňom rozhodol uznesením zo dňa 17. marca 2022 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o určení zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru za neplatnú (I.), o priznaní bezdôvodného obohatenia (II.), o priznaní finančného zadostučinenia (IV.) a vo výroku o trovách konania (V.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Keďže výrok o zamietnutí zvyšnej časti nároku na zaplata bezdôvodného obohatenia (III.) odvolaním napadnutý nebol (odvolanie podával len žalovaný), tento výrok nadobudol právoplatnosť. Po zrušení veci tak nárok titulom bezdôvodného obohatenia bol už ohraničený len sumou 130,- eur (II. výrok prvého rozsudku súdu prvej inštancie).

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

9. Podľa § 161 ods. 2 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 230 CSP ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

11. Podľa § 185 ods. 3 CSP súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva.

12. Z výsledkov dokazovania vykonaného na súde prvej inštancie vyplýva, že okrem tohto konania bolo medzi stranami sporu začaté exekučné konanie, ktoré prebieha u JUDr. Ivančíka a to na základe exekučného titulu na peňažné plnenie č RK 175/09/16 - SAS zo dňa 31. 05. 2017 vydaného Slovenským arbitrážnym súdom, zriadeným Asociáciou arbitrážnych súdov, z. z. p. o. so sídlom Križna 56, 821 08

Bratislava 35. Priebeh exekučného konania súd prvej inštancie nezisťoval, aj keď s posúdením otázky skúmania podmienok, za ktorých môže konať a rozhodnúť, teda prekážkou právoplatne rozsúdenej veci res iudicata, ktorá vedie k zastaveniu konania, súvisí, pričom touto otázkou mu odvolací súd nariadil sa zaoberať.

13. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá viedla súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym, či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

14. Keďže podľa § 295 CSP, upravujúcom spotrebiteľské spory, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, odvolací súd dotazom na Okresný súd Banská Bystrica a na Exekútorský úrad JUDr. Ivančíka zisťoval stav exekučného konania, pričom zistil, že pod sp. zn. 56Ek/2151/2019 (66EX 983/19) prebieha na Okresnom súde Banská Bystrica exekučné konanie, ktoré nie je právoplatne skončené. Poverenie vo veci bolo súdnemu exekútorovi JUDr. Jozefovi Ivančíkovi, so sídlom Výpalisko 2, Nové Zámky udelené Okresným súdom Banská Bystrica dňa 17. 12. 2019. Uznesením zo dňa 25. marca 2020 sp. zn. 56Ek/2151/2019 súd návrh povinného na zastavenie exekúcie vedenej súdnym exekútorom JUDr. Jozefom Ivančíkom, so sídlom Výpalisko 2, 940 01 Nové Zámky pod sp. zn. 66EX 983/19 zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 05. 2020. V tomto uznesení súd po preskúmaní rozhodcovskej zmluvy konštatoval, že rozhodcovská zmluva mala formu osobitnej zmluvy, teda nebola súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere. Povinná tak mala možnosť odmietnuť podpísať rozhodcovskú zmluvu bez toho, aby to malo vplyv na zmluvu o revolvingovom úvere, keďže obidve zmluvy boli samostatné a obsahovo oddelené dokumenty. Navyše, v bode 2. rozhodcovskej zmluvy je uvedené: Veriteľ vyhlasuje, že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom (oprávneným) a dlžníkom (povinnou). Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný. V bode 7. je uvedené: Dlžník je oprávnený od tejto zmluvy odstúpiť aj bez udania dôvodu do štrnástich kalendárnych dní od uzavretia tejto zmluvy. Oznámenie o odstúpení zmluvy je dlžník povinný vykonať v písomnej forme. Lehota na odstúpenie od zmluvy sa považuje za dodržanú, ak je oznámenie o odstúpení od zmluvy zaslané na adresu sídla veriteľa najneskôr v posledný deň lehoty. Povinný nevyužil možnosť nepodpísať (odmietnuť) rozhodcovskú zmluvu a ani následnú možnosť od tejto zmluvy odstúpiť. Na záver súd uviedol, že vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu, súd dospel k záveru, že exekúcia je vedená zákonne, nakoľko predložený exekučný titul je tak formálne, ako aj materiálne vykonateľný. Povinný súdu nepreukázal, že po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré by spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo by bránili jeho vymáhateľnosti a súd nezistil iné dôvody, pre ktoré by bola exekúcia neprípustná. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 05. 2020. Uznesením zo dňa 31. januára 2022 sp. zn. 56Ek/2151/2019 súd ďalší návrh povinného na zastavenie exekúcie vedenej súdnym exekútorom JUDr. Jozefom Ivančíkom, so sídlom Výpalisko 2, 940 01 Nové Zámky pod sp. zn. 66EX 983/19 zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17. 02. 2022. Z obsahu oboch uznesení je zrejmé, že povinná v exekučnom konaní namietla právomoc rozhodcovského súdu založenú na neplatnej rozhodcovskej doložke ako neprijateľnej zmluvnej podmienke. Exekučný súd však námietky povinnej vo vzťahu k neplatnosti tejto rozhodcovskej zmluvy v uznesení vyhodnotil ako nepodstatné a rozhodcovskú zmluvu vyhodnotil ako platnú a exekučný titul ako formálne, ako aj materiálne vykonateľný. Opakovaný návrh na zastavenie exekúcie bol zamietnutý z dôvodu, že povinná neuviedla žiadne nové skutočnosti, ale poukazovala na skutočnosti, ktorými odôvodňovala už prvý návrh na zastavenie exekúcie. Z rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z. z. p. o., so sídlom Križna 56, 821 08 Bratislava, odvolací súd zistil, že žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia sumu 770,81 eura, zmluvnú pokutu vo výške 0,04% denne a úrok z omeškania vo výške 0,4% ročne, zo súm uvedených vo výroku tohto rozsudku tak, že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1 200,- eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková

suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1 200,- eur len 5% ročný úrok z omeškania zo sumy 770,81 eura do zaplataenia, náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 72,04 eura, trovy rozhodcovského konania vo výške poplatku za rozhodcovské konanie 32,40 eura a trovy právneho zastúpenia vo výške 144,08 eura. Z rozhodcovského rozsudku vyplýva, že rozhodcovská zmluva bola vyhotovená ako dostatočne jasná, zrozumiteľná, uzatvorená v súlade s príslušnými ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, najmä § 53 ods. 4 písm. r) zák. č. 258/2001 Z. z., zák. č. 250/2007 Z. z. a čl. 24 smernice EPaR č. 2008/48/ES. Dojednanie rozhodcovskej zmluvy nie je samo o sebe neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko právny poriadok SR pripúšťal a pripúšťa uzatvorenie takejto zmluvy. Rozhodcovská zmluva nejaví znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, nakoľko neuvádza spotrebiteľa do omylu, je jasne formulovaná na samostatnej listine, nenúti spotrebiteľa riešiť spor výlučne v rozhodcovskom konaní, spotrebiteľ bol v návrhu na uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy poučený o dôsledku rozhodcovského konania, jej uzatvorenie nebolo predpokladom alebo podmienkou uzatvorenia hlavného záväzku, s ktorým súvisí, pričom spotrebiteľ - žalovaná mala právo od tejto rozhodcovskej zmluvy odstúpiť do 14 kalendárnych dní aj bez uvedenia dôvodu a bez dopadu na hlavný záväzok - úver, pričom nebolo preukázané, že by toto právo využila. Samotné dojednanie rozhodcovskej zmluvy nevyklučuje spotrebiteľa zo súdnej ochrany a spotrebiteľ sa môže domáhať nápravy prípadného nesprávneho rozhodcovského rozhodnutia procesnými prostriedkami Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a iných zákonov. K preskúmaniu platnosti rozhodcovskej zmluvy, ako i toho, či stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a či toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, môže všeobecný súd pristúpiť v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku. Táto žaloba však zo strany žalobkyne podaná nebola. Rozhodcovský rozsudok teda nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť.

15. Negatívna stránka materiálnej právoplatnosti sa prejavuje ako nezmeniteľnosť rozhodnutia a spôsobuje tzv. prekážku právoplatne rozhodnutej veci, čo znamená, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť (§ 230 CSP). Ide o procesné vyjadrenie ústavnoprávnej zásady ne bis in idem, teda nikdy nie dvakrát o tej istej veci. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti. Len čo súd zistí existenciu tejto prekážky, vedie to k zastaveniu konania. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednávaná tá istá vec, teda, ak v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb, pričom nie je významné, či osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Z ustálenej rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, za ktorých bol uplatnený (teda, ak vyplýva z rovnakého skutku).

16. Pre účely preskúmanej veci je treba tiež uviesť, že prekážka právoplatne rozhodnutej veci sa vzťahuje i na rozhodnutia vydané v rozhodcovskom konaní. Podľa § 35 Zákon o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

17. Vychádzajúc z uvedeného, dospel odvolací súd k záveru, že v časti žaloby o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, čo je určenie právnej skutočnosti ide o prekážku res iudicata. Právoplatným rozhodcovským rozsudkom Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z. z. p. o. sp. zn. 175/09/16 zo dňa 31. 05. 2017 bola žalobkyňa (v rozhodcovskom konaní vystupujúca ako žalovaná) zaviazaná zaplatiť žalovanému (v rozhodcovskom konaní vystupujúcemu ako žalobcovi) plnenie špecifikované vo výroku rozhodcovského rozsudku. Z odôvodnenia daného rozhodcovského rozsudku je zrejmé, že rozhodcovský súd posudzoval otázku platnosti rozhodcovskej zmluvy, uzavretej medzi stranami, pričom vyvodil svoju právomoc vo veci konať a rozhodovať. Rozhodcovská zmluva nebola vyhodnotená rozhodcovským súdom ako neprijateľná zmluvná podmienka a rozhodcovský súd výslovne uviedol dôvody, pre ktoré podľa jeho názoru zmluva nejaví znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky. Rozhodcovský súd sa zaoberal aj posudzovaním zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500033943 zo dňa 24. 10. 2013 podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a o nárokoch z tejto zmluvy rozhodol rozhodcovský súd. Z vyjadrenia právnej zástupkyne žalobkyne vyplýva, že zo strany žalobkyne nebolo iniciované konanie o zrušení predmetného rozhodcovského rozsudku a rozhodcovský rozsudok sa tak stal právoplatným a vykonateľným a na

jeho podklade prebieha exekúcia. Súd je potom podľa § 228 ods. 1 CSP v spojení s § 41 ods. 12 zák. č. 335/2014 Z. z. povinný rešpektovať tento rozsudok rovnako ako rozsudok všeobecného súdu, čo znamená, že rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej aj pri civilnej sporovej konaní, v ktorom sa žalobkyňa domáha určenia neplatnosti úverovej zmluvy a platnosti rozhodcovskej zmluvy, na základe, ktorých rozhodcovský súd konal a vydal rozsudok na plnenie vyplývajúce z tej istej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Tento právny záver je opodstatnený vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy, pretože iba platná rozhodcovská zmluva zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi sporiacimi sa stranami. Preskúvanie otázky platnosti rozhodcovskej zmluvy môže všeobecný súd pristúpiť v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku, ktoré ale v súdnej veci neprebehlo, keďže žalobkyňa zostala v tomto smere nečinná. Keďže daný rozhodcovský rozsudok o žalobe na plnenie obsahuje riešenie otázky existencie právneho vzťahu s tým, že týmto rozhodcovským rozsudkom sa rozhodlo o povinnosti žalobkyne plniť z tohto vzťahu k žalovanému, žalobkyňa sa nemôže žalobou domáhať určenia neplatnosti úverovej zmluvy, teda zhojiť to, čo nedosiahla v predchádzajúcom spore o plnenie, bez ohľadu na relevantnosť dôvodov jej žaloby. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je totiž daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne, neúplne alebo inak. V tejto veci je potrebné zohľadniť tiež to, že následne bola otázka platnosti rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, aj predmetom prieskumu súdom, a to v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 56Ek/2151/2019, a to aj opätovne, keďže žalovaná podala dva návrhy na zastavenie exekúcie a oba boli zamietnuté, pričom žalobkyňa voči nim nepodala odvolanie. Vo vzťahu k určeniu neplatnosti rozhodcovskej zmluvy predstavujú aj rozhodnutia exekučného súdu o zamietnutí návrhov žalobkyne (v pozícii povinnej) na zastavenie exekúcie prekážku veci rozhodnutej, posúdením otázky neplatnosti rozhodcovskej zmluvy právoplatným rozhodnutím súdu je súd v tejto veci už viazaný a preskúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy v tomto konaní už nemôže, preto, vychádzajúc z uvedeného, dospel odvolací súd k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa zastavenia konania o určenie neplatnosti zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 8500033943 zo dňa 24. 10. 2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným na sumu úveru vo výške 1 200,- eur je správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

18. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zastavil konanie ako celok, bez toho, aby rozlišoval, že predmetom konania sú tak nárok na určenie neplatnosti úverovej zmluvy, ako aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie finančného zadostučinenia, pričom o posledných dvoch nárokoch doposiaľ nebolo rozhodované. Z uvedeného dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že pre zastavenie konania ohľadom nároku na zaplatenie bezdôvodného obohatenia a finančného zadostučinenia neboli splnené procesné podmienky, avšak keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto veci (prvý rozsudok súdu prvej inštancie) bol už odvolacím súdom zrušený, je potrebné v zmysle ustanovenia § 390 CSP, aby o týchto nárokoch rozhodol odvolací súd, preto sa vecne zaoberal aj týmito nárokmi žalobkyne.

19. Nárok na zaplatenie bezdôvodného obohatenia a nárok na zaplatenie finančného zadostučinenia sú nárokmi, rozhodovanie o ktorých závisí od posúdenia prvého výroku, teda určenia neplatnosti zmluvy o úvere. Keďže v konaní nebolo preukázané, že na strane žalobkyne vzniklo bezdôvodné obohatenie, pretože zmluva o spotrebiteľskom úvere nebola posúdená ako neplatná, a teda plnenie z nej aj nad rámec poskytnutého úveru je plnením z tejto zmluvy, a žalobkyňa doposiaľ plnila žalovanému len na základe rozhodcovského rozsudku ako vykonateľného exekučného titulu, odvolací súd v tejto časti žalobu žalobkyne nepovažoval za dôvodnú, preto žalobu ohľadom tohto nároku zamietol. Z tohto dôvodu odvolací súd napadnuté uznesenie v tejto časti podľa § 388 CSP zmenil.

20. Rovnako tak zamietol aj žalobu ohľadom primeraného finančného zadostučinenia, na ktorý vzniká spotrebiteľovi nárok vtedy, ak na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Pod uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa treba rozumieť konkrétne žalovateľné právo, teda nárok, ktorý vyplýva z porušenia práv na ochranu spotrebiteľov. Právo na primerané zadostučinenie vzniká na základe právnej skutočnosti, ktorou je Zákon o ochrane spotrebiteľa, konkrétne ustanovenie § 3 ods. 5, ak sú ale splnené podmienky stanovené zákonom a týmito podmienkami sú, že spotrebiteľ aktívne ako žalobca uplatní na súde porušenie práv a povinností určených ustanovením nich týmto zákonom a osobitnými predpismi na jeho ochranu proti porušiteľovi a je v konaní úspešný. Kým tieto podmienky nie sú splnené, žiadne právo,

žalovateľný nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je. Žalobkyňa síce v tomto konaní uplatnila porušenie práv a povinností ustanovených osobitným predpisom, avšak v konaní nebola úspešná, v dôsledku čoho bolo potrebné žalobu v časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zamietnuť. Z tohto dôvodu odvolací súd napadnuté uznesenie v tejto časti podľa § 388 CSP zmenil.

21. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, a vzhľadom k úspechu žalovaného v konaní rozhodol, že žalovanému sa priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydal súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).